

Quicksan Natuur

Kleine Bottel Deurne

Onze referentie: 302130

Colofon

Opdrachtgever

Gemeente Deurne
De heer R. Vos
Markt 1
5751 BE DEURNE

Dossiergegevens

Onze referentie: 302130
Status rapport: v1.0

Projectteam

Projectverantwoordelijke: Dennis Slotboom
Specialist Natuur en Ecologie: Michelle Smeets
Kwaliteitscontrole: Jasper Verhaar

Contactgegevens

info@Cobra-adviseurs.nl
www.Cobra-adviseurs.nl
T. 088 - 262 72 00

Centraal postadres

Cobra adviseurs bv
Franssenstraat 66
5434 SJ Vianen (NB)

Bedrijfsgegevens

KvK Eindhoven 17232157
Btw-nr. NL 8199.70.220.B01
IBAN NL90 INGB 0008 5217 90

Samenvatting

Cobra adviseurs bv heeft op 19 oktober een quickscan Natuur uitgevoerd bij een perceel aan de Kleine Bottel in Deurne. In verband met de voorgenomen verkoop van het perceel en daarmee verwachte activiteiten op het perceel heeft gemeente Deurne ons gevraagd eventuele knelpunten in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb) in beeld te brengen.

Beschermde soorten

Vogels

In het gebied hebben wij vogels waargenomen of verwachten wij deze, waaronder buizerd, steenuil, roek, zwarte kraai, kauw, gaai, ekster, houtduif, grote bonte specht, groene specht en verschillende soorten kleine zangvogels. Alle vogels zijn beschermd onder de Wnb.

Europees beschermde soorten

Er worden vleermuizen in het gebied verwacht, waaronder gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en gewone grootoorvleermuis. Vleermuizen zijn opgenomen in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en staan daarom ook op de lijst van Europees beschermde diersoorten en zijn daarmee strikt beschermd.

Nationaal beschermde soorten

De door ons aangetroffen of te verwachten soorten rode eekhoorn, konijn, egel, veldmuis, huisspitsmuis, vos, steenmarter, bunzing, hermelijn zijn bruine kikker en gewone pad opgenomen in de lijst van nationaal beschermde diersoorten.

Vaste rust- en verblijfplaatsen

In bomen, struiken en takkenhopen kunnen nesten verwacht worden van vogels waarvan de nesten niet jaarrond beschermd zijn. De nesten zijn wel beschermd zolang het nest in gebruik is. Daarnaast zijn in het onderzoeksgebied verblijfplaatsen van bruine kikker, gewone pad, muizensoorten, konijn en mogelijk bunzing of hermelijn aanwezig. Naar deze laatste twee soorten moet eerst nader onderzoek worden uitgevoerd om vast te stellen of deze daadwerkelijk aanwezig zijn en verblijfplaatsen binnen het onderzoeksgebied hebben.

Functionele leefomgeving steenuil

Het onderzoeksgebied is in potentie geschikt als functionele leefomgeving voor steenuil, maar of hier daadwerkelijk sprake van is moet nader worden onderzocht. De functionele leefomgeving van steenuilen (inclusief nestplaatsen, rustplaatsen en foerageergebieden) is streng beschermd.

Foerageergebied voor vleermuizen

Het onderzoeksgebied functioneert mogelijk als foerageergebied voor vleermuizen. Of het onderzoeksgebied daadwerkelijk door vleermuizen gebruikt wordt, moet nader worden onderzocht. Foerageergebieden van vleermuizen zijn namelijk streng beschermd.

Worden met het werk verbodsbepalingen overtreden?

Vogels

Voor vogels waarvan de nesten niet jaarrond zijn beschermd, zijn geen overtredingen van de verbodsbepalingen te verwachten, mits met de voorgenomen werkzaamheden geen bewoonde nesten verloren gaan. Ten aanzien van steenuil kan sprake zijn van overtreding van artikel 3.1 lid 4 en 5 als een functionele leefomgeving wordt verstoord. Om dit te bepalen is eerst nader onderzoek nodig.

Europees beschermde soorten

Ten aanzien van vleermuizen kan sprake zijn van overtreding van artikel 3.5 lid 2 Wnb als bouwverlichting tijdens de bouwwerkzaamheden foeragerende vleermuizen verstoort en van overtreding van artikel 3.5 lid 4 als essentieel foerageergebied wordt aangetast. Om dit te bepalen is eerst nader onderzoek nodig.

Nationaal beschermde soorten

Er is een kans dat er voortplantings- en/of rustplaatsen van bunzing en hermelijn worden beschadigd of vernield en dat exemplaren worden gedood. Er is dan sprake van overtreding van artikel 3.10 lid 1a en 1b. Om dit te bepalen is eerst nader onderzoek nodig. Ten aanzien van konijn, egel, veldmuis, huisspitsmuis, bruine kikker en gewone pad geldt dat er met werkzaamheden mogelijk verblijfplaatsen en voortplantingsplaatsen verloren gaan en exemplaren worden gedood. Daarmee vindt overtreding plaats van artikel 3.10 lid 1a en 1b Wnb. Maar omdat er sprake is van ruimtelijke ontwikkelingen geldt voor deze soorten en voor deze verbodsbepaling in Noord-Brabant een provinciale vrijstelling. Voor rode eekhoorn, vos en steenmarter zijn geen overtredingen van de verbodsbepalingen te verwachten. Er moet echter wel zorgvuldig worden gehandeld.

Vervolgstappen

De volgende vervolgstappen zijn nodig:

- uitvoeren van nader onderzoek naar steenuil, vleermuizen, bunzing en hermelijn;
- behouden van bewoonde vogelnesten die niet jaarrond zijn beschermd door te werken buiten het broedseizoen of door aanvullende nestcontroles;
- inspecteren van de werkomgeving op dieren;
- gedragscode Ruimte Ontwikkeling en Inrichting hanteren.

Gebiedsbescherming

De voorgenomen werkzaamheden hebben naar verwachting geen invloed op nabijgelegen Natura 2000-gebieden of het nabijgelegen Natuurnetwerk Nederland (NNN). Vervolgstappen zijn in dit kader niet nodig.

Houtopstanden

In het onderzoeksgebied staan bomen en het onderzoeksgebied bevindt zich binnen de bebouwde kom Boswet/Wnb. Dat houdt in dat in het kader van hoofdstuk 4 Wet natuurbescherming er geen sprake is van een meldings- en herplantplicht bij het vellen van bomen. Wel is er waarschijnlijk een omgevingsvergunning voor vellen nodig. Hiernaar zal onderzoek moeten worden verricht.

Inhoud

1	Inleiding	5
2	Situatie en planvorming	6
3	Verantwoording	8
3.1	Literatuuronderzoek	8
3.2	Nationale Databank Flora en Fauna	8
3.3	Veldwerk	9
4	Quickscan	10
4.1	Gebiedsbescherming	10
4.2	Planten en dieren	11
4.2.1	Vogels	11
4.2.2	Europees beschermde soorten	11
4.2.3	Nationaal beschermde soorten	11
4.3	Vaste rust- en verblijfplaatsen	12
4.4	Overige functies	14
4.5	Houtopstanden	15
5	Conclusie	16
5.1	Soortenbescherming	16
5.1.1	Vogels	16
5.1.2	Europees beschermde soorten	17
5.1.3	Nationaal beschermde soorten	17
5.2	Gebiedsbescherming	18
5.3	Houtopstanden	18
5.4	Samenvatting	19
6	Advies	20
6.1	Vogels	20
6.2	Europees beschermde soorten	21
6.3	Nationaal beschermde soorten	21
6.4	Werken volgens gedragscode	21
6.5	Gebiedsbescherming	22
6.6	Houtopstanden	22

Bijlage 1. Juridisch kader Wet natuurbescherming

1

Inleiding

In opdracht van gemeente Deurne hebben wij een quickscan Natuur uitgevoerd. Het gaat om een perceel aan de Kleine Bottel in Deurne, gelegen in de provincie Noord-Brabant. Michelle Smeets heeft het veldwerk uitgevoerd op 19 oktober 2018.

Aanleiding

Dit onderzoek moet uitgevoerd worden in verband met de voorgenomen verkoop van het perceel. Gemeente Deurne wil het perceel in drie deelpercelen verkopen en wil weten of de nieuwe eigenaren te maken krijgen met mogelijke beperkingen vanuit de Wet natuurbescherming. Wij moeten onder andere beoordelen of binnen het plangebied beschermde soorten of de vaste rust- en verblijfplaatsen hiervan aanwezig zijn. Op basis van de resultaten kunnen wij u aangeven of er een ontheffing moet worden aangevraagd of dat nader onderzoek noodzakelijk is.

Onze quickscan Natuur is een toets van de ecologische potenties van het onderzoeksgebied en kan niet worden gezien als volwaardig ecologisch onderzoek. Er is in dit stadium geen uitgebreide inventarisatie uitgevoerd van soorten of soortgroepen.

Hebt u na het lezen van dit rapport nog vragen?

Neem dan gerust contact op met Jasper Verhaar op 088-262 72 00.

Uw veelzijdig specialist,

Joost Verhagen

Directeur

Cuijk, 31 oktober 2018

2

Situatie en planvorming

Onderzoeksgebied

Het onderzoeksgebied betreft een rechthoekig perceel dat ligt ten zuiden van de Kleine Bottel in Deurne. Het gebied ligt aan de rand van een intensief bebouwd deel van Deurne. Op afbeelding 1 is het onderzoeksgebied globaal gemarkeerd.

Afbeelding 1. Onderzoeksgebied (rood kader)

De situatie

Het onderzoeksgebied betreft een grasveld dat aan de noordzijde wordt begrensd door een bomenrij met struiken, een wandelpad en een greppel. Het grasveld werd eerder gebruikt als veeweide en wordt nog steeds beheerd. Op enkele plekken langs de rand van het grasveld liggen takkenhopen en opgestapelde stammen. Ten oosten en zuiden van het onderzoeksgebied liggen percelen met vergelijkbare karakteristieken. In de directe omgeving van het onderzoeksgebied liggen landbouwpercelen omgeven door houtwallen. Op foto 1, 2 en 3 is de situatie afgebeeld.

Planvorming

De gemeente Deurne wil het perceel in drie deelpercelen verkopen. Wij nemen hierbij als uitgangspunten aan dat de deelpercelen in de toekomst worden bebouwd en er bomen en ruigten worden verwijderd. Wanneer en welke activiteiten worden uitgevoerd is op het moment van deze quickscan nog niet vastgesteld.

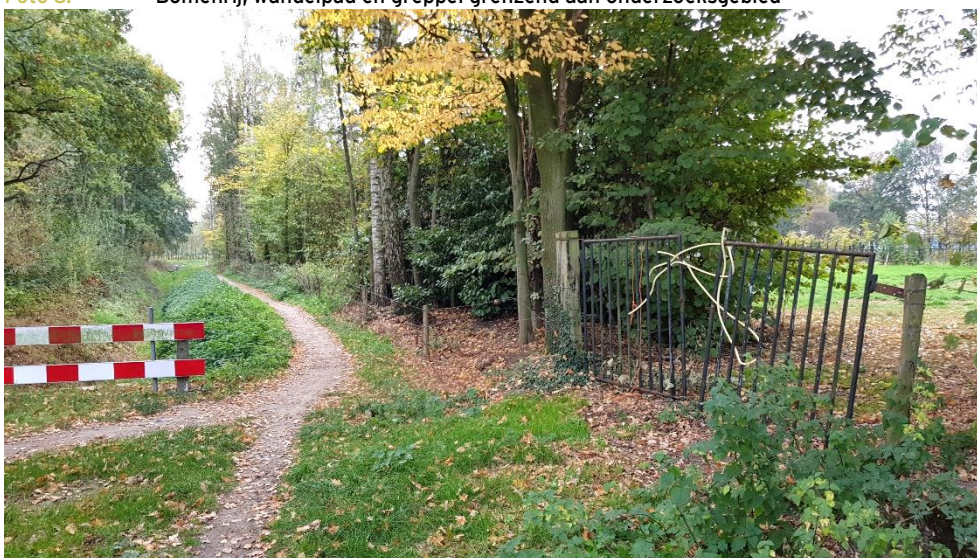
Foto 1. Situatie onderzoeksgebied gezien in oostelijke richting

Foto 2. Takkenhopen en gestapelde boomstammen

Foto 3. Bomenrij, wandelpad en greppel grenzend aan onderzoeksgebied

3 Verantwoording

3.1 Literatuuronderzoek

Natuurwetgeving

Wij hebben onderzocht of het onderzoeksgebied een wettelijk beschermde status of een beleidsmatig vastgestelde natuurstatus heeft. Daarvoor raadplegen wij onder andere provinciale websites en de website van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO). In bijlage 1 hebben wij het juridisch kader samengevat.

Soortinformatie

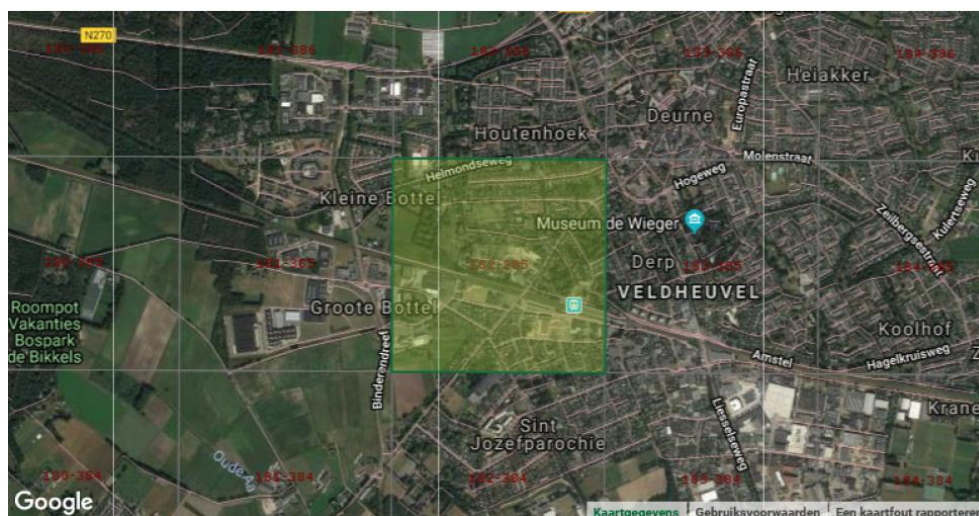
Om inzicht te krijgen in de actuele gegevens die beschikbaar zijn over het onderzoeksgebied en de omgeving, hebben wij websites van onder andere RAVON (www.ravon.nl), SOVON (www.sovon.nl), De Vlinderstichting (www.vlinderstichting.nl) en de Zoogdiervereniging (www.zoogdiervereniging.nl) geraadpleegd.

3.2 Nationale Databank Flora en Fauna

Wij hebben gegevens over de aanwezigheid van wettelijk beschermde soorten binnen het onderzoeksgebied opgevraagd bij de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF, www.ndff.nl). Op afbeelding 2 ziet u de administratieve gegevens.

Afbeelding 2. Administratieve gegevens NDFF

Projectnaam Deurne Kleine Bottel
Doel Quickscan Natuur
Datum 15-10-2018 15:47
Ordernummer HNL-2018-256
Geselecteerde kilometerhokken
 182-385

Resultaten

In tabel 1 zijn de resultaten uit de Nationale Databank Flora en Fauna weergegeven. Van vleermuizen, landzoogdieren, vogels en amfibieën zijn uit het kilometerhok meldingen bekend van Europees en nationaal beschermde soorten, maar naar deze groepen is niet altijd volledig onderzoek uitgevoerd. Van dagvlinders zijn geen meldingen bekend van beschermde soorten, ondanks wel volledig uitgevoerd onderzoek. Van vaatplanten, reptielen, vissen, libellen en overige soortgroepen zijn geen meldingen bekend maar naar deze soortgroepen is ook geen volledig onderzoek uitgevoerd. Tijdens ons veldbezoek ligt de focus daarom op alle groepen behalve dagvlinders.

Tabel 1. Resultaten Nationale Databank Flora en Fauna

182 - 385	vaatplanten	vleermuizen	landzoogdieren	broedvogels	wintervogels	amfibieën	reptielen	vissen	dagvlinders	libellen	overige soortgroepen
Rode-Lijstsoorten				4							
Vogelrijchlijst				40	40						
Habitatrichtlijn		1									
WNb-andere soorten (PROV)			1								
WNb-andere soorten (NL)			4			1					
Kantale soorten	4	1	8	39	43	1			8		
Detailform 0-0.25/0.251-1	100%/0%	0%/0%	19%/20%	98%/0%	7%/77%	100%/0%			60%/34%		
Volledigheid onderzoek	slecht	slecht	slecht	goed	slecht	slecht	niet	niet	goed	niet	niet
Onderzoeksperiode	1998-2018	2008-2018	2008-2018	2008-2018	2008-2018	2008-2018	2008-2018	2008-2018	2008-2018	2008-2018	2008-2018

3.3 Veldwerk

Tijdstip en omstandigheden

Michelle Smeets heeft één veldbezoek uitgevoerd. In tabel 2 hebben wij de omstandigheden tijdens het veldwerk opgenomen.

Tabel 2. Inventarisatieronde

Datum	Moment	Weersomstandigheden
19 oktober 2018	Ochtend	Droog, licht bewolkt, nauwelijks wind, 17°C

Werkwijze

Wij werken uitsluitend volgens de richtlijnen en inventarisatiemethoden die zijn voorgeschreven door bijvoorbeeld diverse gegevensbeherende instanties als SOVON (vogels), RAVON (reptielen en amfibieën), FLORON (vaatplanten), de Zoogdiervereeniging en EIS (ongewervelden) of zoals beschreven in de kennisdocumenten voor beschermde soorten (www.bij12.nl). Gedurende het veldbezoek is gelet op de mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten op basis van waarnemingen, aanwezige biotopen en habitats.

4

Quickscan

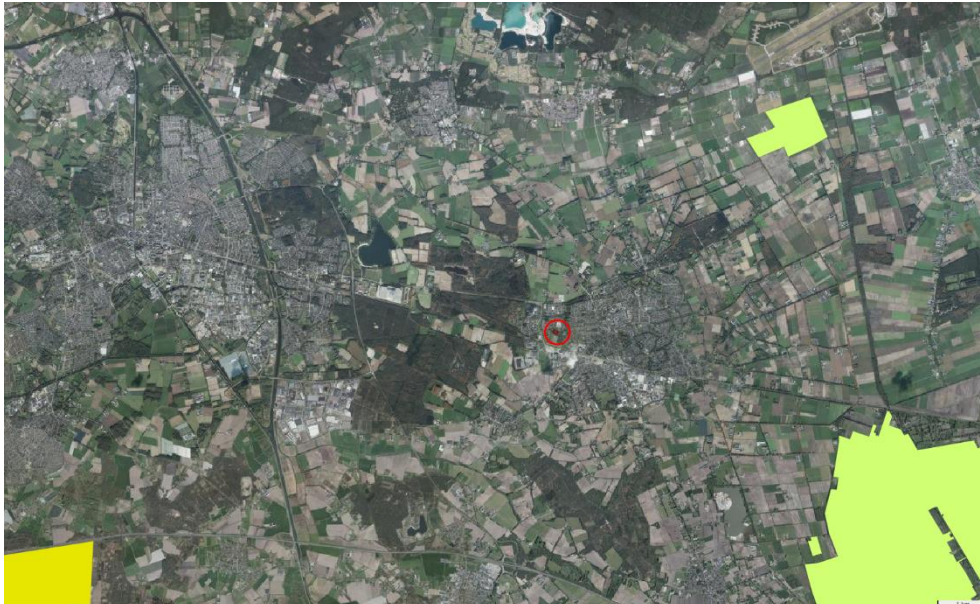
4.1

Gebiedsbescherming

Natura 2000-gebieden

Het onderzoeksgebied maakt geen onderdeel uit van een Natura 2000-gebied en ligt op ruime afstand van gebieden die wel als Natura 2000-gebied zijn aangewezen. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied heet Deurnsche Peel & Mariapeel en ligt op circa 5,5 km ten noordoosten van het onderzoeksgebied. Op afbeelding 3 is de ligging van het onderzoeksgebied (binnen de rode cirkel) te zien ten opzichte van Natura 2000-gebieden (gekleurde markeringen).

Afbeelding 3. Ligging onderzoeksgebied ten opzichte van Natura 2000-gebied

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Het onderzoeksgebied ligt buiten het NNN. Het dichtstbijzijnde NNN-gebied ligt op circa 600 m ten westen van het onderzoeksgebied. Op afbeelding 4 is de ligging van onderzoeksgebied (rode markering) te zien ten opzichte van het NNN (beige markeringen).

Gemeentelijke status

Voor zover bekend heeft het gebied geen gemeentelijke beschermde natuurstatus.

Afbeelding 4. Ligging onderzoeksgebied ten opzichte van NNN

4.2 Planten en dieren

4.2.1 Vogels

In en nabij het onderzoeksgebied hebben wij verschillende soorten vogels waargenomen of verwachten wij deze, waaronder buizerd, steenuil, roek, zwarte kraai, kauw, gaai, ekster, houtduif, grote bonte specht, groene specht en verschillende soorten kleine zangvogels.

4.2.2 Europees beschermde soorten

Vleermuizen

Wij verwachten dat in het onderzoeksgebied verschillende soorten vleermuizen zoals gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en gewone grootoorvleermuis kunnen worden waargenomen.

Overige soortgroepen

Wij hebben geen exemplaren uit andere Europees beschermde soortgroepen waargenomen. Deze zijn op basis van literatuuronderzoek en het ontbreken van geschikte biotopen ook niet te verwachten.

4.2.3 Nationaal beschermde soorten

Vaatplanten

Wij hebben geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Deze zijn ook niet te verwachten gezien het ontbreken van geschikte biotopen.

Terrestrische zoogdieren

Wij hebben rode eekhoorn waargenomen in de bomen grenzend aan het onderzoeksgebied (zie foto 4). Ook hebben wij sporen van konijn aangetroffen. Verder verwachten wij dat egel, veldmuis, en huisspitsmuis zich ophouden in het onderzoeksgebied. Ook vos, steenmarter, bunzing en hermelijn kunnen in het onderzoeksgebied aanwezig zijn. Wij verwachten op basis van het ontbreken van geschikte biotopen verder geen andere zoogdieren.

Foto 4. Rode eekhoorn aan rand van onderzoeksgebied

Amfibieën en reptielen

Wij hebben geen amfibieën aangetroffen. Maar waarschijnlijk houden algemene soorten zoals bruine kikker en gewone pad zich op in het gebied en hebben rustplaatsen tussen takkenhopen en onderbegroeiingen. Wij hebben geen reptielen waargenomen. Deze zijn op basis van literatuuronderzoek en het ontbreken van geschikte biotopen ook niet te verwachten.

Vissen

Binnen de werkgrenzen van het plangebied is geen oppervlaktewater en/of oever hiervan aanwezig. De aanwezigheid van vissen is daarom uitgesloten.

Dagvlinders en libellen

Wij hebben geen beschermde dagvlinders of libellen waargenomen. Deze zijn ook niet te verwachten vanwege het ontbreken van specifieke biotopen voor beschermde soorten.

Overige soortgroepen

Wij hebben geen exemplaren uit andere nationaal beschermde soortgroepen waargenomen. Deze zijn op basis van literatuuronderzoek en het ontbreken van geschikte biotopen ook niet te verwachten.

4.3 Vaste rust- en verblijfplaatsen

Nesten

Wij hebben een nest van houtduif aangetroffen in een van de bomen ten noorden van het onderzoeksgebied (zie foto 5). Verder hebben wij geen jaarrond beschermde nesten of nestplaatsen van vogels of bepaalde zoogdieren aangetroffen. Behalve de boom met het duivennest vormen ook andere bomen prima nestgelegenheid voor houtduif. Maar ook soorten als ekster kunnen hier tot broeden komen. Verder kunnen binnen het broedseizoen in de struiken en in takkenhopen nesten verwacht worden van zangvogels als merel en roodborst.

Foto 5. Nest van houtduif

Holten

Wij hebben geen holten in bomen aangetroffen die kunnen dienen als broedgelegenheid voor holtenbroedende vogels zoals specht, boomklever en kauw. Wel is in één boom een beginnende holte van een specht aanwezig, maar deze is (nog) niet geschikt als nestplaats voor vogels (zie foto 6).

Foto 6. Beginnende holte van specht

Holen

Wij hebben één konijnenhol aangetroffen aan de rand van het grasveld (zie foto 7). Mogelijk is dit hol nog steeds door konijn in gebruik, maar het is ook mogelijk dat marterachtigen als bunzing en hermelijn gebruikmaken van dit hol als voortplantingsplaats of rustplaats. Verder verwachten wij holen van muizensoorten tussen lage begroeiing en onder takkenhopen.

Vleermuizen

Wij hebben geen potentiële zomerverblijfplaatsen voor vleermuizen aangetroffen in de vorm van kleinere holten, bastplaten of scheuren in takken en stammen. Ook hebben wij geen winterverblijven aangetroffen. Hiermee doelen wij op grotere holten in bomen.

Foto 7. Konijnenhol en graafsporen van konijn

4.4 Overige functies

Functionele leefomgeving steenuil

Het onderzoeksgebied is in potentie geschikt als functionele leefomgeving voor steenuilen. Het is namelijk goed mogelijk dat nabij het onderzoeksgebied nesten en rustplaatsen van steenuilen aanwezig zijn. De functionele leefomgeving van een nest en van een rustplaats is de omgeving van die plaatsen die nodig is om ze als zodanig te laten functioneren. Steenuilen hebben een sterke voorkeur voor halfopen landschap met afwisselend korte en verruigde vegetatie waar zij kunnen jagen op regenwormen en muizen. Deze biotopen zijn in het onderzoeksgebied aanwezig in de vorm van een grasveld en struikgewas. In de bomenrijen en houtstapels zijn insecten aanwezig die ook een belangrijke voedselbron zijn van steenuilen. De Vogelwerkgroep De Kulert meldt ook een groot aantal broedlocaties van steenuilen in de gemeente Deurne (zie afbeelding 5).

Afbeelding 5. Broedlocaties steenuilen in gemeente Deurne (bron: Vogelwerkgroep De Kulert, 2018)

Foerageergebied voor vleermuizen

De combinatie van bomen en open gebied maken delen van het onderzoeksgebied in potentie geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. De bomen bieden beschutting, wat belangrijk is voor vleermuizen. Daarnaast blijft onder de kronen van bomen warmte hangen en dat trekt insecten aan. Deze insecten zijn de voedselbron voor vleermuizen.

4.5 Houtopstanden

In het onderzoeksgebied staan bomen die vallen onder de noemer houtopstand. De APV van de gemeente Deurne beschrijft namelijk het volgende over wat verstaan wordt onder een houtopstand: 'hakhout, een houtwal of één of meer bomen'. Onder een boom wordt verstaan: 'een houtig gewas zowel levend als afgestorven met een dwarsdoorsnede van de stam van minimaal 10 cm op 1,3 meter hoogte boven het maaiveld. In geval van meerstammigheid geldt de dwarsdoorsnede van de dikste stam'. Het onderzoeksgebied bevindt zich binnen de bebouwde kom Boswet/Wnb.

5

Conclusie

5.1 Soortenbescherming

5.1.1 Vogels

Functionele leefomgeving steenuil

Steenuilen gebruiken het onderzoeksgebied mogelijk als (onderdeel van een) functionele leefomgeving. Er is een grote kans dat herinrichting van het gebied leidt tot verstoring van deze soort. Daarmee is sprake van overtreding van artikel 3.1 lid 4 en lid 5 Wnb. Echter, er moet eerst door middel van nader onderzoek worden vastgesteld of het onderzoeksgebied daadwerkelijk behoort tot de functionele leefomgeving van steenuilen.

Nesten

In 2009 is de lijst met vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond zijn beschermd, aangepast. De lijst biedt geen wettelijk kader, maar is een belangrijke richtlijn bij het maken van effectanalyses. Deze lijst maakt onderscheid in:

- nesten met een jaarrond beschermde status (categorie 1 t/m 4);
- nesten van vogels die niet jaarrond beschermd zijn, maar waarvan het nodig is een goed beeld te hebben of na de ingreep goede alternatieven voorhanden zijn om nieuwe nesten te bouwen (als het nest verloren gaat) (categorie 5);
- nesten van overige, vaak erg algemeen voorkomende vogels.

Categorie 5

Er kunnen nesten van zwarte kraai, ekster en spechtensoorten verwacht worden in het onderzoeksgebied. Deze nesten behoren tot categorie 5 en zijn beschermd wanneer in de directe omgeving onvoldoende alternatieve nestlocaties voorhanden zijn. Voor al deze vogels zijn echter voldoende alternatieven beschikbaar in de omgeving waardoor het nest, behalve in de periode dat het nest in gebruik is, niet beschermd is. Voor wat betreft deze niet jaarrond beschermde vogelnesten zal geen sprake zijn van een overtreding van de verbodsbepalingen zolang bewoonde nesten niet worden verstoord of vernield. In hoofdstuk 6 beschrijven wij hoe verstoring of vernieling kan worden voorkomen.

Overige nesten

In bomen, struiken en takkenhopen kunnen nesten verwacht worden van vogels waarvan de nesten niet jaarrond beschermd zijn, waaronder houtduif, merel en roodborst. Nesten van deze categorie vogels zijn alleen als deze daadwerkelijk in gebruik zijn streng beschermd. Voor wat betreft deze niet jaarrond beschermde vogelnesten zal geen sprake zijn van een overtreding van de verbodsbepalingen zolang bewoonde nesten niet worden verstoord of vernield. In hoofdstuk 6 beschrijven wij hoe verstoring of vernieling kan worden voorkomen.

5.1.2 Europees beschermde soorten

In het onderzoeksgebied zijn soorten aanwezig of kunnen soorten voorkomen die in het kader van de Wnb op Europees niveau beschermd zijn. Het gaat om gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en gewone grootoorvleermuis.

Foerageergebied voor vleermuizen

Het onderzoeksgebied wordt waarschijnlijk gebruikt als foerageergebied door vleermuizen. Mits van wezenlijk belang zijn alle elementen (bomen) die samen het foerageergebied gestalte geven, streng beschermd.

Er kan sprake zijn van overtreding van artikel 3.5 lid 2 Wnb als bouwverlichting tijdens de bouwwerkzaamheden foeragerende vleermuizen verstoort en van overtreding van artikel 3.5 lid 4 als essentieel foerageergebied wordt aangetast. Echter, uit nader onderzoek zal eerst moeten blijken of en in welke mate foeragerende vleermuizen van het onderzoeksgebied gebruik maken.

5.1.3 Nationaal beschermde soorten

Binnen het onderzoeksgebied zijn soorten aanwezig of kunnen soorten voorkomen die in het kader van de Wnb op nationaal niveau beschermd zijn. Het gaat om de volgende soortgroepen:

- grondgebonden zoogdieren (rode eekhoorn, konijn, egel, veldmuis, huisspitsmuis, vos, steenmarter, bunzing en hermelijn);
- amfibieën (bruine kikker en gewone pad).

Rode eekhoorn, vos en steenmarter

Voor rode eekhoorn, vos en steenmarter zijn geen overtredingen van de verbodsbepalingen te verwachten, omdat deze soorten het onderzoeksgebied zal mijden zodra er werkzaamheden starten. Bovendien zijn in het onderzoeksgebied geen verblijfplaatsen aanwezig. Voor deze soorten vormt het onderzoeksgebied een onderdeel van het leefgebied. In de directe omgeving is voldoende alternatief leefgebied voor deze soorten aanwezig.

Bunzing en hermelijn

Er is een kans dat er voortplantings- en/of rustplaatsen van bunzing en hermelijn aanwezig zijn binnen het onderzoeksgebied. Werkzaamheden kunnen ertoe leiden dat deze verblijfplaatsen worden beschadigd of vernield en dat exemplaren worden gedood. Er is dan sprake van overtreding van artikel 3.10 lid 1a en 1b. Echter, nader onderzoek zal eerst moeten uitwijzen of er binnen het onderzoeksgebied daadwerkelijk verblijfplaatsen van bunzing en hermelijn aanwezig zijn.

Overige soorten

Voor konijn, egel, veldmuis, huisspitsmuis, bruine kikker en gewone pad geldt dat er met werkzaamheden mogelijk verblijfplaatsen en voortplantingsplaatsen verloren gaan en exemplaren worden gedood. Daarmee vindt overtreding plaats van artikel 3.10 lid 1a en 1b Wnb. Maar omdat er sprake is van ruimtelijke ontwikkelingen geldt voor deze soorten en voor deze verbodsbepaling in Noord-Brabant een provinciale vrijstelling. Er moet echter wel zorgvuldig worden gehandeld. Hoe dit zorgvuldig handelen vormgegeven kan worden, is beschreven in hoofdstuk 6.

5.2 Gebiedsbescherming

Natura 2000-gebieden

Wij verwachten dat de voorgenoemde ontwikkelingen geen invloed zullen hebben op natuurwaarden in Natura 2000-gebieden in de omgeving. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Deurnsche Peel & Mariapeel bevindt zich namelijk op circa 5,5 km afstand van het onderzoeksgebied. Wij verwachten daarom dat verdere toetsing in dit kader dan ook niet nodig is.

NNN

Wij verwachten geen negatieve effecten op de nabijgelegen NNN. De doelstellingen voor bijvoorbeeld de droge bossen zoals deze zich ten westen van het onderzoeksgebied aanwezig zijn, zijn wezenlijk anders dan de aanwezige natuurwaarden in het onderzoeksgebied. Wij verwachten daarom dat verdere toetsing in dit kader niet nodig is.

5.3 Houtopstanden

In het onderzoeksgebied staan bomen en het onderzoeksgebied bevindt zich binnen de bebouwde kom Boswet/Wnb. Dit houdt in dat er in het kader van hoofdstuk 4 Wet natuurbescherming geen sprake is van een meldings- en herplantplicht bij het vellen van bomen. Wel is er waarschijnlijk een omgevingsvergunning voor vellen nodig. Hiernaar zal onderzoek moeten worden verricht.

5.4 Samenvatting

In tabel 3 vertalen wij de uitkomsten van dit onderzoek naar een samenvatting van de voorkomende soorten, eventuele overtredingen van de verbodsbepalingen en de noodzaak tot het nemen van vervolgstappen, ontheffingsaanvragen en vergunningsaanvragen.

Tabel 3. Overzicht conclusies en vervolgstappen

Soortenbescherming					
	(mogelijk) Voorkomend	Overtreding verbodsbepalingen	Nader onderzoek	Ontheffing	Advies
Vogels					
Nesten niet jaarrond beschermd	Ja	Nee	Nee	Nee	Controle, buiten broedseizoen werken
Nesten jaarrond beschermd	Nee	-	-	-	-
Leefgebied steenuil	Ja	Mogelijk Art. 3.1 lid 4 en 5 Wnb	Ja	Mogelijk	Eerst nader onderzoek
Europees beschermde soorten					
Vleermuizen	Ja	Mogelijk Art 3.5 lid 2 en 4 Wnb	Ja	Mogelijk	Eerst nader onderzoek
Overige soortgroepen	Nee	-	-	-	-
Nationaal beschermde soorten					
Rode eekhoorn, vos en steenmarter	Ja	Nee	Nee	Nee	-
Bunzing en hermelijn	Ja	Mogelijk Art. 3.10 lid 1a Wnb Art. 3.10 lid 1b Wnb	Ja	Mogelijk ontheffing of gedragscode	Eerst nader onderzoek
Overige terrestrische zoogdieren	Ja	Mogelijk Art. 3.10 lid 1a Wnb Art. 3.10 lid 1b Wnb	Nee	Vrijstelling	Zorgplicht
Gebiedsbescherming					
	Afstand	Negatieve effecten	Vervolgstappen	Vergunning	Opmerkingen
Natura 2000	+/- 5,5 km	Nee	Geen	Nee	-
NNN	+/- 600 m	Nee	Geen	Nee	-
Houtopstanden	Binnen onderzoeks-gebied	Mogelijk, bij kappen	Mogelijk omgevingsvergunning voor vellen, zie par. 6.6	-	Controle op gemeentelijke en provinciale verordeningen

6

Advies

In dit hoofdstuk geven wij adviezen op basis van de resultaten van deze quickscan en op basis van de uitgangspunten dat de drie deelpercelen in de toekomst worden bebouwd en er bomen en ruigten worden verwijderd.

6.1 Vogels

Nader onderzoek steenuil

Wij adviseren ruim voor het begin van activiteiten een nader onderzoek uit te voeren naar steenuilen. Er moet in beeld gebracht worden waar zich de locaties van nesten, rustplaatsen en foerageergebieden van steenuilen bevinden en of het onderzoeksgebied deel uitmaakt van de functionele leefomgeving van steenuilen. De meest optimale periode om de aanwezigheid aan te tonen, is van 15 februari tot en met 15 april. Wanneer u dat wenst, kunnen wij dit onderzoek voor u verzorgen.

Behouden bewoonde nesten

Wij adviseren - indien conclusies uit vervolgonderzoeken dit toelaten - de te verwijderen bomen, struiken en ruigten te verwijderen in de periode tussen 1 december en 1 maart. De kans dat dan bewoonde nesten aanwezig zijn, is erg klein. Ook buiten deze periode mag gerooid worden, mits uit een aanvullende controle is gebleken dat er geen bewoonde nesten aanwezig zijn (zie ook 'Nestcontrole').

Nestcontrole

Als u - onder voorbehoud van conclusies uit vervolgonderzoeken - besluit de bomen, struiken en ruigten te verwijderen tussen 1 maart en 1 december, moet voorafgaand aan de werkzaamheden een aanvullende controle worden uitgevoerd. Hiermee onderzoekt u of zich bewoonde nesten in de te rooien elementen bevinden. Dit onderzoek moet maximaal drie dagen voor de daadwerkelijke werkzaamheden uitgevoerd worden. Worden bewoonde nesten aangetroffen, dan moet de betreffende nestlocatie worden gemarkeerd en ontzien zolang het nest bewoond is. Dat betekent dat duidelijk moet zijn dat de boom of struik pas gekapt mag worden als het nest niet meer bewoond is, doorgaans een aantal weken later. In de tussentijd moet bijvoorbeeld met een lint om de stam duidelijk worden gemaakt dat de bewuste boom nog niet gekapt mag worden. Gaat het om bosplantsoen, dan moet een voldoende groot vak om het nest worden ontzien.

6.2 Europees beschermde soorten

Nader onderzoek vleermuizen

Wij adviseren ruim voor het begin van de werkzaamheden een vleermuisonderzoek uit te laten voeren. Een dergelijk onderzoek heeft een doorlooptijd van circa acht weken en kan uitsluitend volledig worden uitgevoerd in een periode die valt tussen half april en eind oktober. Het onderzoek moet zich richten op soorten en op de functie als foerageergebied. Het nader onderzoek moet uitgevoerd worden conform het Vleermuisprotocol versie 2017. Dit protocol is goedgekeurd door het ministerie van EZ en beschrijft de wijze van zorgvuldig onderzoek als het gaat om vleermuizen. Wanneer u dat wenst, kunnen wij dit onderzoek voor u verzorgen.

6.3 Nationaal beschermde soorten

Nader onderzoek kleine marterachtigen

Wij adviseren ruim voor het begin van de werkzaamheden een onderzoek uit te laten voeren naar de aanwezigheid van bunzing en hermelijn. Een dergelijk onderzoek heeft een minimale doorlooptijd van zes weken en moet worden uitgevoerd in de periode dat de dieren het meest actief zijn, namelijk van maart tot en met augustus. Het document 'Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortbescherming' kan hierbij als richtlijn worden gebruikt. Wanneer u dat wenst, kunnen wij dit onderzoek voor u verzorgen.

Inspectie werkomgeving

Wij adviseren de bomen en de directe omgeving voorafgaand aan werkzaamheden - en onder voorbehoud van conclusies uit vervolgonderzoeken - te controleren op de aanwezigheid van dieren. Eventueel aangetroffen bruine kikker, gewone padden en egels moeten dan voorzichtig verplaatst worden naar bijvoorbeeld het naastgelegen groenstrook.

6.4 Werken volgens gedragscode

Wij adviseren te handelen volgens de 'Gedragscode Ruimtelijke Ontwikkeling en Inrichting'. Deze gedragscode is op te vragen bij de Vereniging Stadswerk Nederland. Werken volgens de Gedragscode houdt onder andere het volgende in:

- Stel voorafgaand aan het werk een ecologisch werkprotocol/plan van aanpak op waarin beschreven is hoe om wordt gegaan met lokaal aanwezige beschermde soorten en de vaste rust- en verblijfplaatsen hiervan. De adviezen in deze quickscan Natuur en het uit te voeren nader onderzoek moeten daar in ieder geval deel van uitmaken.
- Controleer voorafgaand aan de werkzaamheden het werkvak en markeer en ontzie beschermde soorten, aanwezige groeiplaatsen, nestbomen of essentiële biotopen door het instellen van een beschermingszone.
- Instrueer de uitvoerende vaklieden voorafgaand aan de feitelijke werkzaamheden.
- Registreer uitgevoerde werkzaamheden in het kader van bescherming van planten en dieren en hoe is omgegaan met calamiteiten.
- Maak duidelijk wie benaderd moet worden als onverhoopt streng beschermde of onverwachte soorten worden aangetroffen.

6.5 Gebiedsbescherming

Er wordt met de voorgenomen werkzaamheden geen negatieve invloed verwacht op Natura 2000-gebieden en NNN-gebieden. Er zijn in dit kader geen vervolgstappen nodig.

6.6 Houtopstanden

In het onderzoeksgebied staan bomen die vallen onder de noemer houtopstand. Wij adviseren om intern bij gemeente Deurne na te gaan of deze bomen daadwerkelijk zijn aangemerkt als houtopstand en of voor het verwijderen een omgevingsvergunning voor het vellen van houtopstanden nodig is.

Bijlage 1

Juridisch kader Wet natuurbescherming

Met ingang van 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming (Wnb) in werking getreden. Deze wet vervangt de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet. De wet regelt soortenbescherming en gebiedsbescherming. Hieronder gaan wij daar verder op in. Ook is een toelichting gegeven op de planologische bescherming van het Natuurnetwerk Nederland (NNN), ofwel de voormalige Ecologische Hoofdstructuur van Nederland, ook wel EHS genoemd. Hoewel de werking van de NNN niet is geregeld onder de Wnb, kunnen onderdelen van het NNN wel degelijk vallen onder de reikwijdte van de Wnb.

Soortenbescherming

De Wnb

De Wnb is op 1 januari 2017 in werking getreden en regelt naast gebiedsbescherming (daarover verderop meer) de soortenbescherming. Deze wet regelt de bescherming van dier- en plantensoorten in hun natuurlijk leefomgeving. Menselijk handelen mag geen nadelige invloed hebben op deze soorten. Volgens de Wnb is het daarom verboden beschermde dier- en plantensoorten, hun nesten, hun holen en andere voortplantings- of vaste rust- en verblijfplaatsen aan te tasten of te verontrusten. Onderscheiden wordt tussen vogels, Europees beschermde planten- en diersoorten en Nationaal beschermde planten- en diersoorten.

Beschermde soorten

Onder de Wnb zijn als beschermde soort aangewezen:

- ruim 700 op Europees grondgebied voorkomende vogelsoorten opgenomen in de Vogelrichtlijn, beschreven in paragraaf 3.1 van de Wnb;
- 76 Europees beschermde planten- en diersoorten opgenomen in de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bonn en het Verdrag van Bern, beschreven in paragraaf 3.2 van de Wnb (artikel 3.10 en 3.11);
- 157 nationale planten en diersoorten, beschreven in paragraaf 3.3 van de Wnb (artikel 3.5 en 3.8).

Vrijstelling en ontheffing

Voor elk van de drie beschermingsregimes gelden specifieke verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. De verbodsbepalingen mogen niet overtreden worden, tenzij men een ontheffing kan krijgen (het zogenoemde 'nee, tenzij-principe'). Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling, moet aan drie criteria zijn voldaan:

- Ten eerste mag alleen van de verbodsbepaling afgeweken worden als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is.
- Ten tweede moet tegenover de afwijking van het verbod een in de wet genoemd belang staan. De wet geeft voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn, bijvoorbeeld volksgezondheid of openbare veiligheid.
- Tenslotte mag de ingreep geen afbreuk doen aan de staat van instandhouding van de soort.

Als aan deze drie vereisten voldaan is, kan een ontheffing worden verleend. Voor een aantal handelingen zijn bovendien vrijstellingen mogelijk, bijvoorbeeld in de vorm van een provinciale verordening of een gedragscode. Zo zijn er voor diverse nationaal beschermde soorten diverse vrijstellingen geregeld die echter per provincie kunnen verschillen.

Zorgplicht

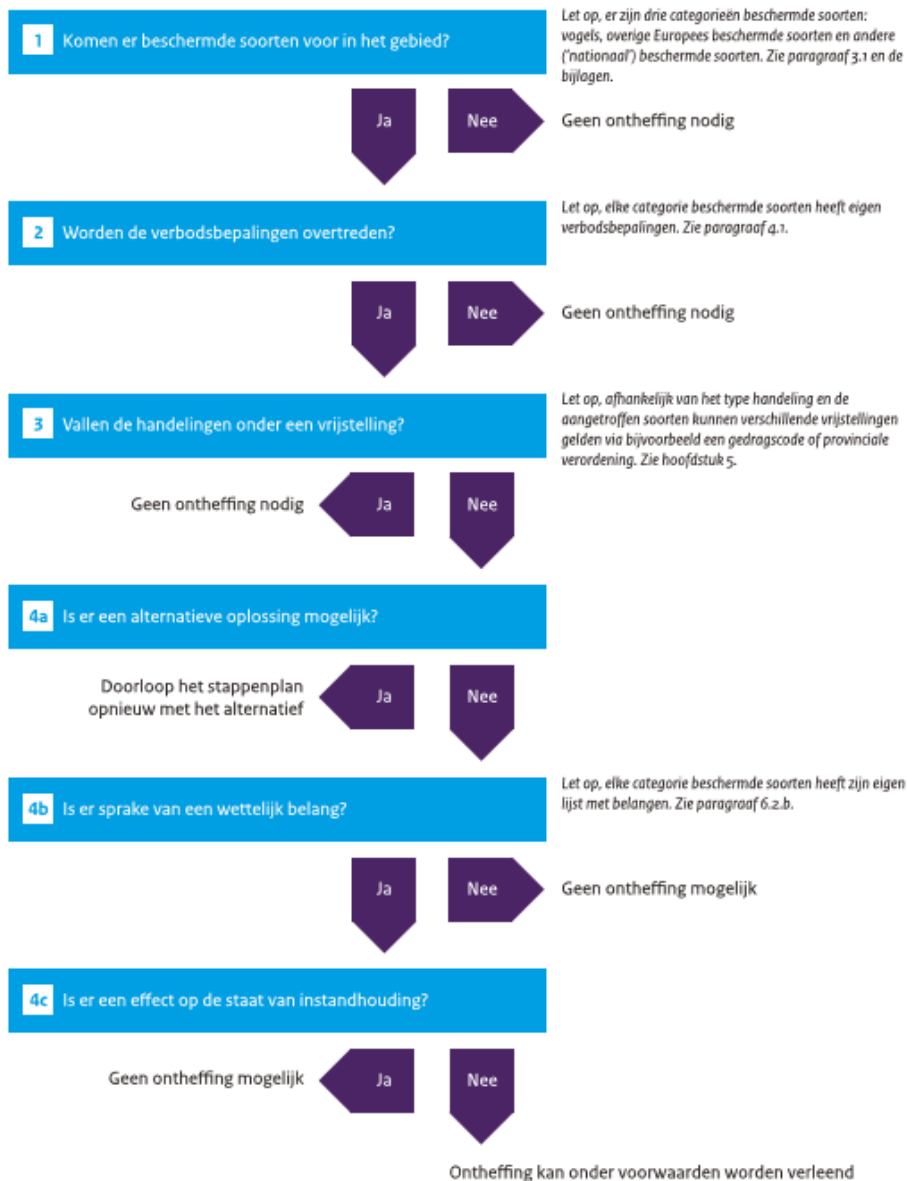
De zorgplicht houdt in dat eenieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leef- omgeving. Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld; de zorgplicht kan wel door toepassing van bestuursdwang worden gehandhaafd.

Deze formulering van de zorgplicht brengt met zich mee dat wanneer u een bepaalde handeling wilt verrichten die gevolgen voor natuurwaarden zou kunnen hebben, u zich daaraan voorafgaand op de hoogte stelt van de aanwezige natuurwaarden, de kwetsbaarheid ervan en de mogelijke gevolgen daarvoor van uw handelen. Zo nodig raadpleegt u een ecooloog. Bij de uitvoering van die handeling moet u negatieve gevolgen zoveel mogelijk voorkomen dan wel beperken of ongedaan maken.

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wnb	Beschermingsregime Europese soorten § 3.2 Wnb	Beschermingsregime nationale soorten § 3.3 Wnb
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

Stroomschema

De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) hanteert een stappenplan om te bepalen of een ontheffing in het kader van soortenbescherming nodig is. Het stroomschema hebben wij hieronder opgenomen.

Gebiedsbescherming

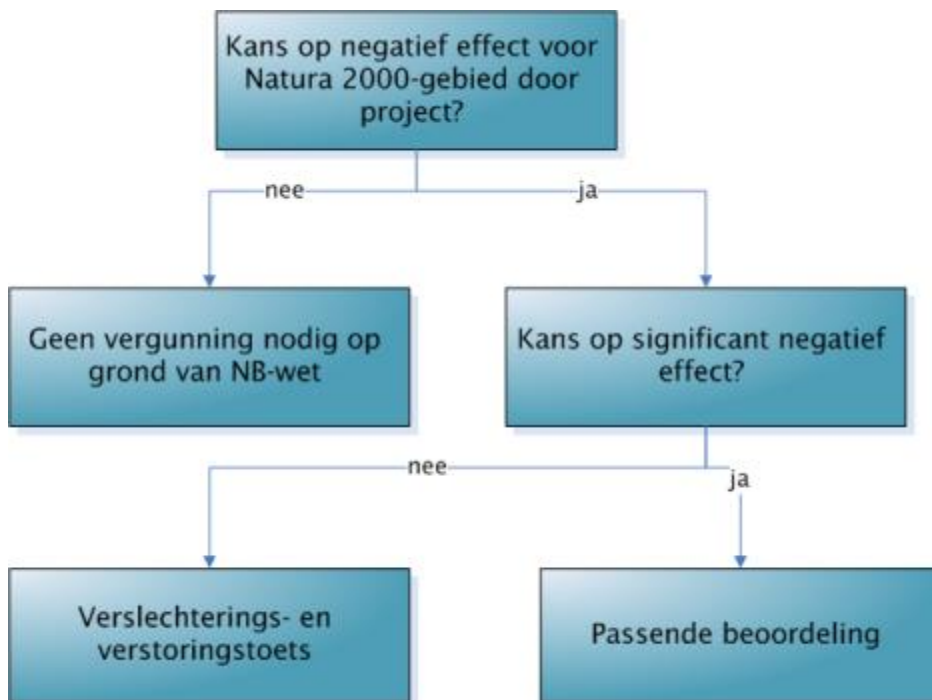
De voormalige Natuurbeschermingswet 1998 maakt sinds 1 januari 2017 onderdeel uit van de Wnb. In hoofdstuk 2 van de Wnb is nu dit onderdeel opgenomen. Maar de manier waarop getoetst wordt of een project invloed heeft op gebieden, is niet veranderd. Op grond van artikel 10a heeft de toenmalige minister van EZ gebieden aangewezen waarin uitvoering wordt gegeven aan de 'Vogelrichtlijn' (EEG nr. 79/409) en de Habitatrichtlijn (EEG nr. 29/43).

Gebieden

Onder de Wnb zijn uitsluitend Natura 2000-gebieden beschermd. Beschermden natuurmonumenten zoals we deze voorheen kenden, zijn in de meeste gevallen opgenomen in Natura 2000-gebieden.

Vergunning

Als er geen sprake is van een negatief effect, is er geen vergunning nodig. Als er wel sprake is van een mogelijk negatief effect, is een vergunning noodzakelijk en dient de vergunningsprocedure te worden gestart en gaat de habitattoets verder. Als het om een mogelijk negatief effect gaat dat zeker niet significant is, dan moet er een verslechteringstoets worden uitgevoerd en komt u in de fase 'verslechteringstoets'. Gaat het om een mogelijk significant negatief effect dan is een passende beoordeling nodig en wordt verder gegaan met de fase 'passende beoordeling'. De passende beoordeling moet gebaseerd zijn op onderzoek en de best beschikbare wetenschappelijke gegevens. De mogelijke effecten van de te beoordelen activiteiten of plannen worden dan onderzocht. De procedure is in onderstaand schema toegelicht.

Houtopstanden

Voor houtopstanden buiten de bebouwde kom Boswet was voor inwerkingtreding van de Wnb de Boswet van toepassing. De regels zijn overgenomen in hoofdstuk 4 van de Wnb. Voor houtopstanden die staan buiten de bebouwde komgrens zoals vastgesteld op grond van artikel 4.1 onder a. Wnb, kan velling van de houtopstand verplichtingen in het kader van deze wet geven. Tot 2017 werd een dergelijke komgrens vastgesteld in het kader van de Boswet. De standplaats van houtopstand buiten deze kom houdt in dat op velling van deze houtopstand of onderdelen daarvan, de meld- en herplantplichten van artikel 4.2 Wnb en artikel 4.3 Wnb van toepassing kunnen zijn. Op deze plichten kunnen vrijstellingen van toepassing zijn. Provinciale verordeningen kunnen nadere regels bevatten omtrent deze plichten.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Het Natuurnetwerk Nederland is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het omvat de voormalige Ecologische Hoofdstructuur ofwel de EHS. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. In het Natuurnetwerk Nederland liggen:

- bestaande natuurgebieden, waaronder de twintig Nationale Parken;
- gebieden waar nieuwe natuur wordt aangelegd;
- landbouwgebieden, beheerd volgens agrarisch natuurbeheer;
- ruim zes miljoen hectare grote wateren: meren, rivieren, de kustzone van de Noordzee en de Waddenzee;
- alle Natura 2000-gebieden.

Structuurschema Groene Ruimte

Van rijkswege is het Structuurschema Groene Ruimte (SGR) opgesteld. Hierin staan afspraken over de natuur in landelijke gebieden. De nota is gericht op behoud, herstel en ontwikkeling van wezenlijke natuurkenmerken en -waarden. Bepaald is dat het NNN moet worden beschermd en ontwikkeld door een combinatie van:

- planologische bescherming;
- aankoop van gronden;
- het afsluiten van beheerovereenkomsten met particuliere eigenaren;
- inspanningen voor een goede kwaliteit van milieu en water.

In het NNN worden planten en dieren in waardevolle natuurgebieden beschermd. In een bestemmingsplan wordt het natuurnetwerk concreet begrensd.

Ingrepen in de NNN

In de NNN geldt het 'nee, tenzij'-principe. Dit houdt in dat ruimtelijke ingrepen niet zijn toegestaan, tenzij er geen alternatieven zijn en er sprake is van een groot openbaar belang. De effecten van een ingreep moeten worden gecompenseerd. In principe zijn ingrepen in of nabij de NNN die invloed hebben op natuurwaarden vergunningsplichtig. Welk spoor gevolgd moet worden en of er daadwerkelijk sprake is van een aantasting van natuurwaarden in de NNN is afhankelijk van de concrete planvorming.

Voor meer informatie over
Cobra bezoek onze websites
www.Cobra-Adviseurs.nl
info@Cobra-Adviseurs.nl